

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 653/2003 cu privire la Comisia interdepartamentală pentru ajutoarele umanitare

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 653/2003 cu privire la Comisia interdepartamentală pentru ajutoarele umanitare este elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Modificarea normativă în conținutul anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 653/2003 cu privire la Comisia interdepartamentală pentru ajutoarele umanitare este înaintată, în vederea asigurării dotării corespunzătoare a autorităților administrative din subordinea Ministerului Afacerilor Interne cu vehicule speciale, precum și adaptarea terminologiei privind vehiculele din domeniul sănătății publice la reglementările și necesitățile actuale.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
De regulă, dotarea tehnico-materială a autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne se efectuează din contul surselor bugetare. Bugetul restrâns din ultimii ani nu permite achiziționarea mijloacelor de transport necesare pentru realizarea operantă a atribuțiilor funcționale, iar numărul de vehicule speciale se reduce semnificativ. Situația precară în domeniul dotării cu vehicule speciale denotă imperativitatea de a interveni cu soluții eficiente, care să înlesnească activitatea organelor de drept, fapt ce ar asigura crearea unui mecanism legal, neafectând astfel bugetul de stat. În atare circumstanțe, se consideră judicioasă completarea anexei nr. 3 „Lista bunurilor interzise de a fi introduse în țară în calitate de ajutoare umanitare” la Hotărârea Guvernului nr. 653/2003, astfel încât să fie permisă introducerea în țară a autovehiculelor cu termen de exploatare mai mare de 7 ani, destinate pentru menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, precum și pentru combaterea criminalității, în calitate de ajutoare umanitare. În acest sens, se consemnează că, potrivit art. 2 din Legea nr. 1491/2002 cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova, ajutoare umanitare sunt ajutoare nominative gratuite sub formă de bunuri, donații benevole din partea donatorilor străini, acordate, din motive umanitare, beneficiarilor de ajutoare umanitare din Republica Moldova în caz de neprotejare socială, lipsă de mijloace materiale, stare financiară dificilă, apariție a unor situații excepționale. Corelativ, în conformitate cu art. 14 lit. e) din aceeași lege, recepționari/distribuitori de ajutoare umanitare pot fi instituțiile bugetare, iar art. 15 alin. (3) al Legii nr. 1491/2002, prevede că ajutoarele umanitare acordate Republicii

Moldova pentru prevenirea, lichidarea sau diminuarea consecințelor calamităților naturale, inclusiv a secetei, inundațiilor, cutremurelor, alunecărilor de teren, a consecințelor catastrofelor tehnogene, incendiilor și altor cazuri excepționale pot fi distribuite și altor beneficiari decât cei prevăzuți în prezenta lege, cu excepția partidelor și a altor organizații social-politice.

Respectiv, se menționează că, conform art. 23 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, în scopul acordării asistenței populației și autorităților administrației publice locale, Poliția este antrenată în acțiuni de salvare și evacuare a persoanelor și a bunurilor în caz de accidente, catastrofe, incendii, calamități naturale, în condițiile legislației.

Consecutiv, conform pct. 9 subpct. 1) lit. v) și t) și subpct. 4) lit. g) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 547/2019, Inspectoratul acordă suport subdiviziunilor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și altor servicii specializate la prevenirea și lichidarea consecințelor în urma incendiilor, avariilor, catastrofelor, calamităților naturale și altor situații excepționale, precum și exercită atribuții, pe durata stării de urgență, de asediu și de război, conform prevederilor Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război; participă la acțiuni de salvare și evacuare a persoanelor și a bunurilor în caz de accidente, catastrofe, incendii, calamități naturale, în condițiile legislației.

La fel, conform art. 2 alin. (1) din Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, Inspectoratul General de Carabinieri este o autoritate specializată a statului, cu statut militar, aflată în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin executarea atribuțiilor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de prevenire și descoperire a infracțiunilor și contravențiilor, de protecție a obiectivelor de importanță deosebită, de prevenire și combatere a terorismului, de asigurare a regimului stării de urgență, de asediu sau de război.

Se specifică că atât Inspectoratul General de Carabinieri (a se vedea art. 22 alin. (1) din Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri), cât și Inspectoratul General al Poliției (a se vedea art. 21 alin. (1) din Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului) au atribuții de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice.

Astfel, se concluzionează că Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul General de Carabinieri sunt instituții publice, care pot beneficia de ajutoare umanitare sub formă de bunuri donate, cu titlu gratuit, de către partenerii externi necesare pentru înlăturarea consecințelor calamităților naturale sau alte situații excepționale în mod particular sau în comun cu alte instituții cu competențe în domeniu, cum ar fi Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, administrația publică locală etc.

În partea ce se referă la completarea poziției „pentru stingerea incendiilor” cu cu textul „, lichidarea consecințelor situațiilor excepționale și incendiilor, dotate cu utilaje speciale” se remarcă că, potrivit prevederilor art. 16 alin. (2) din Legea nr. 93/2007 cu privire la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență,

Inspectoratul se asigură cu echipament, tehnică specială, utilaj și cu alte bunuri necesare în conformitate cu normele aprobate de Guvern.

Prin urmare, pct. 2 din Normele privind dotarea cu forțe și mijloace tehnice speciale a subdiviziunilor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 908/2014, explică că automobilul de intervenție reprezintă automobilul dotat cu utilaje speciale destinate executării acțiunilor salvatorilor și pompierilor la lichidarea consecințelor situațiilor excepționale și incendiilor.

Respectiv, modificarea propusă are drept scop detalierea tipologiei autovehiculelor speciale ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și adaptarea terminologiei juridice utilizată în anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 653/2003 cu privire la Comisia interdepartamentală pentru ajutoarele umanitare cu cea reglementată în Hotărârea Guvernului nr. 908/2014 privind reglementarea organizării forțelor și mijloacelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, în contextul în care ultima este mai actuală și mai explicită.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 8 alin. (1) lit. b) din Legea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 93/2007, în sarcinile de bază ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență se include organizarea și executarea activităților de căutare, de salvare-deblocare, de acordare a primului ajutor calificat, a altor activități de urgență în cazul declanșării situațiilor de urgență, situațiilor excepționale, incendiilor și al lichidării acestora.

În lumina conjuncturii enunțate, se consideră indispensabilă operarea modificării la Lista bunurilor interzise de a fi introduse în țară în calitate de ajutoare umanitare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 653/2003 cu privire la Comisia interdepartamentală pentru ajutoarele umanitare, în sensul permiterii introducerii în țară a autovehiculelor cu termen de exploatare mai mare de 7 ani, destinate pentru menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, precum și combaterea criminalității, în calitate de ajutoare umanitare. La fel, este binevenită detalierea tipologiei vehiculelor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență în sensul completării poziției „pentru stingerea incendiilor” cu textul „ , lichidarea consecințelor situațiilor excepționale și incendiilor, dotate cu utilaje speciale”.

În partea ce ține de domeniul sănătății publice, se consideră relevantă excluderea textului „Vaccinuri, truse și remedii diagnostice al căror termen de valabilitate este mai mic de 6 luni” din anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 653/2003, deoarece conform art. 21 alin. (3) din Legea nr. 1491/2002 cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova, în cazuri excepționale sau în cazul în care sunt donate medicamente incluse în lista celor vitale și esențiale, inclusiv medicamente oncologice, antidiabetice, antituberculoase, neuroleptice, psihotrope, alte produse medicamentoase, vaccinuri, Ministerul Sănătății acordă avizul pentru introducerea în țară a acestora chiar dacă au un termen de valabilitate mai mic de 12 luni, însă nu mai mic de 6 luni, cu respectarea condițiilor prevăzute la alin. (1).

Respectiv, menținerea poziției „Vaccinuri, truse și remedii diagnostice al căror termen de valabilitate este mai mic de 6 luni” în anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului

nr. 653/2003 cu privire la Comisia interdepartamentală pentru ajutoarele umanitare este inoportună, iar aplicabilitatea acesteia este nefezabilă.

La fel, se menționează că noțiunea „remedii diagnostice” din poziția prenotată este lipsită de consacrare juridică în legislație și nu corespunde terminologiei de specialitate utilizate în cadrul normativ incident. Din acest motiv, utilizarea sa poate genera incertitudini în interpretare și aplicare, fapt ce justifică excluderea acesteia.

Modificarea respectivă (amendament propus de Ministerul Sănătății) se înscrie într-o linie de continuitate legislativă și nu afectează în mod semnificativ arhitectura normativă existentă. Prin urmare, modificarea are caracter stabil, fiind circumscris principiului eficienței utilizării resurselor disponibile și al răspunsului adecvat la nevoile reale ale sistemului medical. În acest context, propunerea în cauză nu aduce atingeri conceptului de bază al anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 653/2003.

Luând în considerare situația actuală deficitară în domeniul dotării cu vehicule speciale, se consideră imperativă intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2027 cu privire la actele normative.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede modificarea anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 653/2003 cu privire la Comisia interdepartamentală pentru ajutoarele umanitare, și anume:

1.1. poziția „Vaccinuri, truse și remedii diagnostice al căror termen de valabilitate este mai mic de 6 luni” se exclude, din cauza lipsei de aplicabilitate și actualitate, în contextul art. 21 alin. (3) din Legea nr. 1491/2002 cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova;

1.2. poziția „pentru stingerea incendiilor” se completează cu textul „ , lichidarea consecințelor situațiilor excepționale și incendiilor, dotate cu utilaje speciale”. Această modificare are drept scop detalierea și adaptarea terminologiei juridice din anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 653/2003 cu privire la Comisia interdepartamentală pentru ajutoarele umanitare cu cea reglementată în Hotărârea Guvernului nr. 908/2014 privind reglementarea organizării forțelor și mijloacelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, în contextul în care cea din urmă este mai actuală și operantă;

1.3. după poziția „pentru stingerea incendiilor” se completează cu poziția „pentru menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, precum și combaterea criminalității”. Această modificare urmărește consolidarea capacităților Poliției și Carabinierilor de a răspunde prompt în situații de urgență, de a proteja drepturile persoanelor și proprietățile acestora.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost identificate alte opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Aprobarea proiectului de act normativ va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, prin eficientizarea procesului de primire și utilizare a ajutoarelor umanitare, sub formă de vehicule speciale destinate structurilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, la caz Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului General de Carabinieri și Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.

Pe termen scurt și mediu, efectul preconizat al proiectului constă în creșterea capacității de reacție a instituțiilor beneficiare în misiunile operative și de salvare. Pe termen lung, noile amendamente vor contribui la modernizarea și adaptarea infrastructurii logistice a Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului General de Carabinieri și Inspectoratului General pentru Situații de Urgență la cerințele actuale și viitoare privind gestionarea situațiilor de urgență și asigurarea ordinii și securității publice, fără implicarea de fonduri de la bugetul de stat pentru achiziția acestor mijloace.

Prin urmare, proiectul se încadrează în sistemul instituțional existent, având un impact pozitiv asupra eficienței și capacității administrative a Ministerului Afacerilor Interne.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Punerea în aplicare a proiectului de act normativ nu implică alocări bugetare suplimentare din bugetul de stat, întrucât vehiculele ce urmează a fi introduse în țară sunt oferite cu titlu gratuit, în calitate de ajutoare umanitare de către parteneri externi (organizații internaționale, instituții guvernamentale sau non-guvernamentale).

În context, implementarea proiectului nu are un impact financiar asupra bugetului de stat, ci permite economii semnificative, prin valorificarea unor resurse externe nerambursabile, contribuind la atingerea obiectivelor instituționale fără costuri suplimentare pentru contribuabili.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul de act normativ nu are impact asupra sectorului privat, deoarece vizează exclusiv reglementarea regimului juridic aplicabil bunurilor introduse în țară cu titlu gratuit, sub forma ajutoarelor umanitare destinate exclusiv utilizării de către Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul General de Carabinieri și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

Vehiculele speciale ce fac obiectul proiectului de act normativ nu sunt achiziționate de pe piața internă, ci sunt primite prin donații din partea unor entități din afara țării. Ca urmare, nu există implicații asupra activității economice a agenților economici autohtoni – fie aceștia producători, importatori sau distribuitori de vehicule.

De asemenea, actul normativ nu impune obligații noi de conformare pentru operatorii economici privați, nu generează costuri administrative sau de altă natură pentru întreprinderi și nu afectează în mod disproporționat întreprinderile mici și mijlocii în raport cu întreprinderile mari. Concomitent, nu sunt identificate efecte asupra concurenței, întrucât măsura nu creează distorsiuni în piață și nu introduce avantaje sau constrângeri, care să vizeze direct sau indirect sectorul privat.

4.4. Impactul social

Per general, prin buna dotare și funcționare a structurilor de forță ale statului se va obține o operativitate înaltă în timpul intervențiilor acestora în diferite circumstanțe și situații. Acest fapt, în mod indubitabil va spori siguranța persoanelor și bunurilor acestora și va crește încrederea societății în structurile statului.

Aprobarea proiectului de act normativ generează un impact social pozitiv, prin îmbunătățirea capacității instituțiilor din domeniul ordinii și securității publice și al protecției civile de a răspunde eficient în situații de urgență, intervenții rapide sau acțiuni de menținere a ordinii publice.

Grupurile sociale care vor beneficia urmare proiectului respectiv sunt:

1) în mod general, toți membrii societății, care beneficiază de intervenții mai rapide și mai eficiente din partea Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului General de Carabinieri și Inspectoratului General pentru Situații de Urgență;

2) în mod particular:

- persoanele din mediul rural, unde intervenția Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului General de Carabinieri și Inspectoratului General pentru Situații de Urgență depinde adesea de mobilitatea și rapiditatea vehiculelor speciale;
- grupurile vulnerabile (copii, vârstnici, persoane cu dizabilități), care sunt cele mai afectate în cazuri de criză sau dezastre naturale.

Pe termen scurt și mediu, efectul principal constă în creșterea eficienței intervențiilor operative. Pe termen lung, măsura contribuie la consolidarea unui climat de siguranță publică și la îmbunătățirea capacității statului de a proteja viețile și bunurile persoanelor, ceea ce are efecte pozitive și asupra incluziunii sociale și reducerii vulnerabilității comunităților.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În corespundere cu prevederile art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în

procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului și anunțul privind consultările publice asupra proiectului respectiv au fost plasate pe portalul consultativ: www.particip.gov.md, inclusiv pe pagina oficială a Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md), în directoriul „Transparență”, compartimentul „Consultări publice”, secțiunea „Inițierea elaborării actelor normative” și este disponibil la link-ul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14100.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de act normativ a fost supus consultării publice și avizării. Proiectul de act normativ a fost avizat de către autoritățile publice, în ordinea ce succede, obiecțiile, propunerile și recomandările fiind reflectate în Sinteza la proiect:

1. Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
2. Ministerul Educației și Cercetării;
3. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
4. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
5. Ministerul Sănătății;
6. Ministerul Culturii;
7. Ministerul Finanțelor;
8. Ministerul Mediului;
9. Casa Națională de Asigurări Sociale;
10. Comitetul Executiv al Găgăuziei.

Propunerile autorităților publice implicate în procesul de avizare au fost acceptate cu anumite excepții, iar proiectul de act normativ a fost ajustat corespunzător acestora.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de act normativ a fost supus expertizei juridice și expertizei anticorupție, în conformitate cu art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar concluziile acestora sunt reliefate în Sinteza la proiect.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încorporează în cadrul normativ existent, iar eventuala sa aprobare nu va implica modificarea sau abrogarea unor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului actului normativ nu implică realizarea unor măsuri suplimentare în acest sens.

Ministru

Daniella MISAIL-NICHITIN